

Sygn. akt *XVII AmE 106/21*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Malinowska</i>
Protokolant –	Sekretarz sądowy Joanna Nande

po rozpoznaniu 14 marca 2023 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **Z. R.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania Z. R. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 18 sierpnia 2020 r. Nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od Z. R. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Malinowska

XVII AmE 106/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 18 sierpnia 2020 r. Nr (...)Prezes Urzędu Regulacji Energetyki Na podstawie arL 168 pkt lla, art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2020 r. poz. 261 z późn. zm. - dalej: „ustawa OZE”) w związku z art. 170 ust. 4 pkt 1 i 70 pkt 2 ustawy OZE oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm. - dalej: Kpa.) i art. 90 ust. 1 ustawy OZE, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy Panu Z. R., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą: (...) z siedzibą w K., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...) orzekł, że

- 1) przedsiębiorca Pan Z. R., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: (...) z siedzibą w K. nie wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 70 pkt 2 ustawy OZE tj. obowiązku przedstawienia dokumentów lub informacji mających znaczenie dla oceny wykonania obowiązków, o których mowa w art. 52- 55 ustawy OZE, poprzez nieudzielenie żądanej odpowiedzi na pismo Prezesa URE z dnia 5 marca 2018 r. znak: (...), które zawierało żądanie przedstawienia informacji o dokonanej w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. sprzedaży energii elektrycznej oraz realizacji obowiązków o których mowa w art. 52 ust. 1 ustawy OZE w zakresie uzyskania i

przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, względnie uiszczenia stosownych opłat zastępczych

2) za niewywiązywanie się z obowiązku opisanego w punkcie pierwszym wymierzył przedsiębiorcy Panu Z. R. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w K. karę pieniężną w kwocie 10.000 zł.

(decyzja k. 5-7)

Powód Z. R. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w K. wniósł odwołanie od tej decyzji zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. Naruszenie prawa materialnego w tym przyjęcie, że przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii dotyczą prowadzonej przez niego działalności gospodarczej i że jako sprzedawca energii miał obowiązek przedstawienia dokumentacji związanej ze sprzedażą energii, podczas gdy nie sprzedawał energii, a tym samym obowiązki wynikające z cytowanej ustawy nie dotyczą prowadzonej przez niego działalności gospodarczej;
2. Bezasadne przyjęcie w zaskarżonej decyzji i w toku całego postępowania, że jest stroną na której ciężar określone w tej ustawie obowiązki.

Zarzucając powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania.

(odwołanie k. 11-12)

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

(odpowiedź na odwołanie k. 26-31)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje

Powód Z. R. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w K.

w roku 2016 wytwarzał energię elektryczną w mikroinstalacji we własnym źródle energii.

(pismo k. 13-14 akt adm.)

Pismem z dnia 5 marca 2018 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, działając na podstawie art. 70 ustawy OZE, wezwał powoda do przedstawienia w ciągu 14 dni od dnia otrzymania wezwania informacji dotyczącej dokonanej w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. sprzedaży energii elektrycznej oraz realizacji obowiązków w zakresie uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego. Pismo to zawierało pouczenie, że o odpowiedzialności karnej z art. 56 ust. 1 pkt 7 i 7a podlega ten, kto odmawia udzielenia informacji, o których mowa w art. 28 ustawy. Pismo to zostało doręczone 21 maja 2018 r. do siedziby przedsiębiorcy przy ul. (...) (...) (...) K. i doręczone pełnomocnikowi B. S..

(pismo z zał. k. 1-8, zwrotne potwierdzenia odbioru pisma k. 9 akt adm.)

Pismo to zostało doręczone ponownie w dniu 8 stycznia 2019 r. w ten sam sposób – pełnomocnikowi B. S..

(zwrotne potwierdzenia odbioru pisma k. 9 akt adm.)

Przedsiębiorca nie udzielił odpowiedzi na powyższe wezwania w wyznaczonym przez Prezesa URE terminie.

(bezsporne)

Pismem z dnia 24 maja 2019 r., Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej oraz wezwał go do przedłożenia - w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, szczegółowych wyjaśnień w powyższej kwestii oraz przesłania dokumentów mogących mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu.

(zawiadomienie k.10 – 11 akt adm.)

Po wszczęciu postępowania administracyjnego powód w dniu 9 lipca 20019 r, nadesłał pismo w którym udzielił odpowiedzi na ww. pismo Prezesa URE z dnia 24 maja 2019 r., przedstawiając informacje wymagane pismem Prezesa URE z dnia 5 marca 2018 r.

(pismo z zał. k. 13-14 akt adm.)

W dniu 18 sierpnia 2020 r. została wydana decyzja zaskarżona w niniejszym postępowaniu.

(decyzja k. 18 -20 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny, który nie był sporny pomiędzy stronami Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dokumentów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 70 ustawy OZE, Prezes URE ma prawo:

- 1) wglądu do dokumentów,
- 2) żądania przedstawienia dokumentów lub informacji mających znaczenie dla oceny wykonania obowiązków, o których mowa w art. 41 ust. 1, w art. 42 ust. 1, w art. 44, w art. 45, w art. 48, w art. 49 oraz w art. 52-55, lub
- 3) badania zgodności ze stanem faktycznym deklaracji, o której mowa w art. 57 ust. 1

- z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy oze przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca końcowy, odbiorca przemysłowy oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w ust. 2, są obowiązane:

1) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwo pochodzenia lub świadectwo pochodzenia biogazu rolniczego wydane:

a) odpowiednio dla energii elektrycznej lub biogazu rolniczego, wytworzonych w instalacjach odnawialnego źródła energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej lub

b) na podstawie ustawy - Prawo energetyczne lub

2) uiścić opłatę zastępczą w terminie określonym w art. 68 ust. 2 obliczoną w sposób określony w art. 56.

Zgodnie natomiast z art. 52 ust. 2 pkt 2 ustawy oze obowiązek o którym mowa w ustępie 1 wykonuje m.in. przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub obrotu tą energią i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym niebędącym odbiorcami przemysłowymi.

W art. 188a ust. 1 przewidziano natomiast, że za pierwsze półrocze 2016 r. odbiorca przemysłowy, przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca końcowy oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w ust. 2, w zakresie określonym w ust. 7, są obowiązani:

1) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwo pochodzenia lub świadectwo pochodzenia biogazu rolniczego wydane odpowiednio dla energii elektrycznej lub biogazu rolniczego, wytworzonych w instalacjach odnawialnego źródła energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej lub

2) uiścić opłatę zastępczą, obliczoną w sposób określony w ust. 6

- do dnia 30 czerwca 2017 r.

Uprawnienie nadane Prezesowi URE w art. 70 ustawy OZE ma na celu umożliwienie mu realizacji jego ustawowych kompetencji – monitorowania realizacji obowiązków wynikających z ustawy OZE. Zgodnie z tym przepisem Prezes URE między innymi ma prawo do żądania dokumentów lub informacji mających znaczenie dla oceny wykonania obowiązków określonych w art. 52-55 tej ustawy. Jak wynika ze wskazanych powyżej przepisów obowiązek przedstawienia dokumentów i informacji nie jest uzależniony od tego, czy na przedsiębiorcy do którego kierowane jest wezwanie ciążą obowiązki wskazane w powyższych przepisach. Oceny takiej dokonuje Prezes URE dysponując stosownymi dokumentami i materiałami.

Zgodnie z art. 168 pkt 11a ustawy OZE karze pieniężnej podlega ten, kto nie przedstawia Prezesowi URE dokumentów lub informacji, o których mowa w art. 70 pkt 2 ww. ustawy. Wysokość tej kary określa art. 170 ust. 4 pkt 1 ustawy OZE zgodnie z którym wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadku określonym w art. 168 pkt 11a wynosi 10 000 zł. Art. 168 pkt 11a dodany został do ustawy o odnawialnych źródłach energii na mocy ustawy nowelizującej z dnia 7.06.2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1276), która weszła w życie 14.07.2018 r. Przed wejściem w życie tego przepisu ustawa Prawo energetyczne przewidywała w art. 56 ust. 1 pkt 7 i 7a karę za odmowę udzielenia informacji, o których mowa w art. 28; a także świadomego lub w wyniku niedbalstwa wprowadzania w błąd Prezesa URE w zakresie przedstawianych na jego żądanie informacji, o których mowa w art. 28. Art. 56 ust. 3 określał, że wysokość tej kary wynosiła nie mogła przekraczać 15 % przychodu przedsiębiorcy osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Zgodnie z art. 28 ustawy Prawo energetyczne w brzmieniu obowiązującym w okresie relewantnym dla niniejszej sprawy, po pierwsze, Prezes URE ma prawo wglądu do ksiąg rachunkowych przedsiębiorstwa energetycznego oraz może żądać przedstawienia informacji dotyczących wykonywanej przez to przedsiębiorstwo działalności gospodarczej, w tym informacji o jego projektach inwestycyjnych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Po wtóre, Prezes URE ma prawo wglądu do dokumentów, żądania przedstawienia dokumentów lub informacji mających znaczenie dla oceny wykonania obowiązków, o których mowa w art. 9a, art. 9l, art. 9m i art. 49a ust. 1 i 2, lub badania zgodności ze stanem faktycznym deklaracji, o której mowa w art. 9a ust. 7, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że nie ulega wątpliwości, iż powód wytwarzał energię elektryczną z odnawialnego źródła energii w mikroinstalacji oraz otrzymywał świadectwa pochodzenia za energię wytworzoną w 2016 r. Oznacza to, że mógł być zobowiązany do realizacji obowiązków, o których mowa w art. 52 ust. 1 ustawy OZE.

Nie ulega wątpliwości, że powód nie wykonał w określonym terminie obowiązku wynikającego z art. 70 pkt 2 ustawy OZE. Powód jako przedsiębiorca jest zobowiązany do zachowania należytej staranności w stopniu odpowiadającym profesjonalnemu charakterowi tej działalności. Rację ma pozwany, przepis art. 70 pkt 2 ustawy OZE daje uprawnienie Prezesowi URE do żądania dokumentów i informacji „mających znaczenie dla wykonania obowiązków” określonych w art. 52-55 tej ustawy i to po stronie regulatora, a nie podmiotu zwanego leży ocena, czy ta przesłanka w danym

stanie faktycznym jest spełniona. Rację ma pozwany, że błędne zrozumienie pisma pozwanego z dnia 5 marca 2018 r. przez powoda nie może prowadzić do wyłączenia odpowiedzialności powoda. Wszelkie zaniedbania w tym zakresie obciążają przedsiębiorcę, który ma obowiązek realizować obowiązki wynikające z przepisów prawa na wezwanie organów administracyjnych. Odpowiedzialność z tytułu art. 168 pkt 11a ustawy OZE ma charakter odpowiedzialności obiektywnej. Powód nie może zwolnić się od odpowiedzialności powołując się na rozmowę z bliżej nieokreślonym pracownikiem URE, bowiem obowiązek ustawowy powinien być wykonany w sposób wskazany w piśmie z dnia 5 marca 2018 r., które w sposób precyzyjny wskazuje jak należy go wykonać. Powód będąc profesjonalistą powinien w przypadku wątpliwości czy jest adresatem tego obowiązku, wyjaśnić tę kwestię w sposób umożliwiający jego prawidłowe wykonanie tym bardziej, że pismo skierowano do niego dwukrotnie. Z tych względów Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie w charakterze strony Z. R. na okoliczności kontaktów z pracownikiem URE uznając, że dowód ten nie jest istotny dla rozstrzygnięcia tej sprawy.

Sąd podziela stanowisko Prezesa URE, że w niniejszej sprawie brak było podstaw do zastosowania art. 174 ust. 2 ustawy OZE, zgodnie z którym może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli zakres naruszeń jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, zanim organy, o których mowa w art. 169 ust. 1 ustawy OZE, powzięły o tym wiadomość. Przesłanki z tego przepisu nie zostały spełnione, obowiązek nie został zrealizowany w wyznaczonym terminie od otrzymania wezwania. Powód nadesłał wyjaśnienia po wszczęciu postępowania przez Prezesa URE, czyli po tym jak organ powziął wiadomość o powstaniu naruszenia. Nie złożył jednak wymaganego sprawozdania, które powinno w tym wypadku wykazywać wartości „0”. Tym samym, zgodnie z zasadami wykładni językowej, nie jest możliwe zastosowanie w niniejszej sprawie art. 174 ust. 2 ustawy OZE. Ponadto zgodzić należy się z powodem, że zakres naruszenia obowiązku jest więcej niż znikomy. Prawidłowe wykonanie obowiązku ma istotne znaczenie dla skutecznego monitorowania rynku paliw

Wobec brzmienia art. 168 pkt 11a ustawy OZE i art. 170 ust. 4 pkt 1 tej ustawy brak było również podstaw do zastosowania art. 174 ust. 1 ustawy OZE. Kara za przedmiotowe naruszenie została określona w stałej wysokości 10.000 zł, a zatem nie ma możliwości jej miarkowania, na przykład ze względu na sytuację finansową przedsiębiorcy. Taka konstrukcja przepisów wynika z woli ustawodawcy.

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że powód - jako przegrywający sprawę – zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu kosztów procesu, na które złożyło wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł, ustalonej na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Ewa Malinowska